

Член-кореспондент НАМН України Ю. В. Думанський – до 70-річчя від дня народження

Першого квітня 2023 року виповнюється 70 років члену-кореспонденту Національної академії медичних наук України, доктору медичних наук, професору, заслуженому діячу науки і техніки України, лауреату Державної премії України в галузі науки і техніки, хірургу-онкологу вищої категорії Юрію Васильовичу Думанському.

У 1977 р. Ю. Думанський з відзнакою закінчив лікувальний факультет Донецького державного медичного інституту ім. М. Горького. Ще у студентські роки він проявив інтерес до проведення наукових досліджень і став автором низки наукових статей та раціоналізаторських пропозицій. Враховуючи творчу активність молодого дослідника, вчена рада Донецького медінституту рекомендувала Ю. В. Думанського на наукову роботу.

Талант обдарованого лікаря – інтерна з хірургії, та його непереборне прагнення до наукових досліджень був помічений майбутнім учителем та наставником – професором Григорієм Васильовичем Бондарем, який і запросив молодого хірурга на посаду ординатора торакального відділення Донецького обласного онкологічного диспансеру.

В 1981 р. Юрій Васильович захистив кандидатську дисертацію «Стереометрія легенів при дефекті міжшлуночкової перегородки серця», яка стала логічним завершенням роботи, розпочатої ще у студентському науковому гуртку. З 1982 р. вибраний за конкурсом на посаду асистента кафедри онкології, а з 1989 р. – доцента цієї ж кафедри. В 1990 р. Юрій Васильович захистив докторську дисертацію «Рак шлунка і товстої кишки у хворих літнього та старечого віку». В 1994 році Ю. В. Думанському присвоєно вчене звання «професора».

У 2000 р. професор Ю. В. Думанський очолив першу в Україні кафедру онкології, променевих методів діагностики та лікування факультету післядипломної освіти. Практичну і наукову діяльність довгий час (з 1992 р.) Юрій Васильович виконував спільно з організаційною роботою на посаді головного онколога Донецької області. Слід наголосити, що вся його професійна діяльність пов'язана з Донецьким протипухлинним центром, куди він прийшов молодим ординатором до одного з хірургічних відділень і де пропрацював 37 років. Він досконало володіє найскладнішими хірургічними методами сучасної онкології. За весь час роботи біля операційного стола ювіляр самостійно виконав декілька тисяч хірургічних втручань в онкологічних хворих, пролікував і проконсультував велику «армію» пацієнтів.

У 2002 р. він був призначений деканом факультету післядипломної освіти, а у 2005 р. – проректором з лікувальної роботи. У 2010 р. Юрій Васильович був обраний ректором Донецького національного медичного університету. На цій посаді розкрилися всі організаторські здібності Ю. Думанського, які були спрямовані на підготовку висококваліфікованих медичних кадрів.

Юрій Васильович завжди пам'ятає добро і вдячний тим людям, які допомагали йому у складні часи. Це і професор Г. С. Кір'якулов, і Герой України, академік, професор Григорій Васильович Бондар, якого ювіляр заслужено вважає своїм Вчителем. Саме він став професійним та життєвим орієнтиром майбутнього відомого вченого та клініциста, завдяки йому у майбутнього професора склалося чітке уявлення як треба жити та працювати на цій землі.

На початку 2014 р. Ю. В. Думанський очолив на громадських засадах ще й Донецький обласний протипухлинний центр, в якому пропрацював спочатку простим ординатором, потім асистентом, доцентом, професором, завідувачем кафедри онкології – провідної ланки великого лікарняного колективу.

Але настали тяжкі часи в житті України. Не минули вони і Юрія Васильовича, який на той час вже мав звання «Заслуженого діяча науки і техніки України», був обраний членом-кореспондентом Національної академії медичних наук України зі спеціальності «Променева діагностика, онкологія».

1.03.2014 р. в Донецьк прийшов «руський мир» і приніс «счастье, радость и процветание Донбассу», незаконними збройними формуваннями університет був перепідпорядкований так званому «МОН ДНР» і повністю зупинив свою діяльність.

В жовтні 2014 р. ініціативна група співробітників під керівництвом професора Ю. В. Думанського розпочала створення університету за новою юридичною адресою. Колектив, яким керував Юрій Васильович, впорався з цією дуже непростю проблемою. Вже в середині 2015 р. в Донецькому національному медичному університеті почався повноцінний навчальний процес на всіх курсах, кафедрах і структурних підрозділах за спеціальностями: лікувальна справа, педіатрія, медико-профілактична справа, стоматологія, фармація, працювала спеціалізована вчена рада по захисту дисертацій.

Попри велику зайнятість зі створення по суті нового навчального закладу, Ю. В. Думанський не припиняв наукову діяльність, лікувальну практику, консультуючи та оперуючи хворих у м. Краматорську, де розташовувалася основна база університету. У 2014 р. указом Президента України йому у складі колективу співробітників було присуджено Державну премію України у галузі науки і техніки. У 2016 р. на XIII з'їзді онкологів та радіологів України, ювіляр був обраний Головою національної асоціації онкологів України.

Сьогодні Юрій Васильович головний науковий співробітник в Інституті експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р. Є. Кавецького НАН України, провідний учений в галузі онкології. Основними напрямками його діяльності, як і раніше, є наукове обґрунтування та удосконалення методів діагностики й лікування хворих на онкологічні захворювання стравоходу, шлунку, ободової та прямої кишки, розробка нових підходів до оперативних втручань в онкології шлунково-кишкового тракту, підшлункової залози, злоякісних пухлин язика і слизової оболонки ротової порожнини, які спрямовані на реконструкцію втрачених функцій, розробка нових ефективних методів комплексного лікування злоякісних пухлин, особливо нових способів ендолімфатичної та внутрішньоартеріальної хіміотерапії, розробка та впровадження найновіших методів медичної реабілітації онкологічних хворих, збереження якості їх життя та відновлення працездатності.

Ю. В. Думанський обраний дійсним членом Української Екологічної академії наук, академіком Академії наук Вищої освіти, є головою Проблемної комісії за фахом «Онкологія» МОЗ України та НАМН України, членом медичної ради при МОЗ України, головою обласного наукового товариства онкологів Донецької області, членом Наглядової ради Національного інституту раку. За всі роки роботи з-під його пера вийшла велика кількість наукових робіт серед яких 42 монографії, підручники, навчальні посібники, близько 300 публікацій у вітчизняних та іноземних періодичних виданнях, 50 винаходів і патентів. Юрій Васильович співавтор національного підручника «Онкологія», є членом редакційних колегій 12 часописів, за весь час роботи їм підготовлено 9 докторів і 24 кандидати медичних наук.

Професору Ю. В. Думанському надано звання Почесний громадянин Донецької області, він нагороджений Грамотою Верховної Ради України «За заслуги перед українським народом», Почесною грамотою Кабінету міністрів України, орденом «За заслуги» III ступеню, Почесною Грамотою Міністерства охорони здоров'я України, медаллю Агапита Печерського НАМН України.

Президія НАМН України щиро вітає шановного Юрія Васильовича з ювілеєм, зичить йому міцного здоров'я, творчої наснаги, невичерпної енергії та реалізації багатогранних планів і довгих років життя.